

සිංහල සදූපදේශ කාව්‍ය වල ඇති සාහිත්‍යය වටිනාකම පිළිබඳ විස්තරාත්මක අධ්‍යයනයක්

Sadeeka Farween

Department of Languages

Faculty of Arts & Culture

SEUSL

Sadeekahameed@gmail.com

ABSTRACT:

යමක් කළ යුතු නියම පිළිවෙල ගැන දෙන ගුරුහරුකම් කළ යුතු දේ තේරුම් කර දීම අවවාදය අනුශාසනය උපාය උපදේශය යනුවෙන් ගම්‍යවෙයි. යහපත් දෙයක් පෙන්වාදීම, දැක්වීම, උපදෙස් දීම, අවවාද කිරීම යන අදහස් ගැබ්ව පවතින්නක් ලෙස උපදේශය නොහොත් සදූපදේශ පෙන්වා දිය හැකිය. පුද්ගලයකු හෝ සමාජ සංස්ථාවක් හෝ මුළු මහත් සමාජයම ඉහළ පුරුෂාර්ථ කරා යොමු කිරීම සඳහා අර්ථයක් ධ්වනිත වන සේ ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්මාණ උපදේශ ගණයට ඇතුළත් වෙයි. මේවායේ සමාජය සුවර්තයට නැඹුරු කරවන උපදේශයක් අන්තර්ගත වීම මෙහි විශේෂ ලක්‍ෂණයයි. මෙයින් අදහස් වන්නේ ශිෂ්ට සම්මත ජීවිතයේ ඉදිරි ගමනට නැතහොත් අභිවෘද්ධියට තුඩුදෙන චාරිත්‍ර විධිත් ඔප කෙරෙන බුද්ධිමත් අනුශාසනය උපදේශය වශයෙන් සැලකිය හැකිය. සාහිත්‍යයේ පරමාර්ථය උපදෙස් දීම නොවෙතත් සෑම උසස් සාහිත්‍ය කෘතියකින්ම කිසියම් උපදේශයක් හෝ ආදර්ශයක් ලැබිය හැකි බව පිළිගත් අදහසකි. අද්‍යයන සාහිත්‍යයේ පවා උපදේශාත්මක අගය ඉස්මතු වී පෙනෙයි. මෙම උපදෙස් අතර අධික නෂ්ණාව කාමුකත්වය මධ්‍යපානය පොරොන්දු කඩකිරීම බොරුකිරීම, ආත්ම වර්ණනය, අනුන් හෙළා දැකීම, යුතුකම් පැහැර හැරීම, පරපණ නැසීම, වංචා කිරීම, ඊර්ෂ්‍යාව, ක්‍රෝධය, මානය, අහංකාරකම, අලසබව, කම්මලෙකම, අසන්පුරුෂ සේවනය වැනි කායික වාචයික මානසික දුර්ගුණ වලින් ඉවත්ව සත්‍යවචන කීම, මෙහිය, අනුකම්පාව, ආගන්තුක සන්කාරය, පරෝපකාරය, කළගුණ සැලකීම, මවිපිය උපස්ථානය, නොපසුබස්නා උත්සාහය, නිරහිතකම, සන්පුරුෂ ආශ්‍රය ආදී සුවර්ත ධර්මයන්හි උදාරත්වය ඉන්ද්‍රිය දමනය, විත්ත පාරිශුද්ධිය, අපිස් බව ආදී ලොවිතුරු ධර්මයෙහි උතුම්බව පිළිබඳ නොඅඩුව උපදෙස් දෙයි. මෙම අධ්‍යයනය තුළින් බලාපොරොත්තු වන්නේ සිංහල සදූපදේශ කාව්‍ය වල සාහිත්‍යය වටිනාකමක් තිබෙන්නේ ද යන්න පිළිබඳ විස්තරාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීමටය. මෙම අධ්‍යයනය ප්‍රධාන වශයෙන් ද්විතීක දත්ත පාදක කොට ගෙන ඇත.

KEY WORDS:

උපදේශය, ශිෂ්ට, සාහිත්‍යය, කාව්‍ය, සිංහල

RESEARCH PROBLEM:

සිංහල සදූපදේශ කාව්‍ය වල සාහිත්‍යය වටිනාකමක් තිබෙන්නේ ද යන්න පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ පර්යේෂණ ගැටළුව ලෙස දැක්විය හැක.

RESEARCH OBJECTIVE:

සිංහල සදූපදේශ කාව්‍ය වල සාහිත්‍යය වටිනාකමක හා එහි සාමාජිකය වටිනාකමක පෙන්වා දීමටය.

RESEARCH METHODOLOGY:

මෙම අධ්‍යයනය ප්‍රධාන වශයෙන් පොත්, ලිපි, සගරා, අන්තර්ජාලය යන ද්විතීක දත්ත පාදක කොට ගෙන ඇත.

INTRODUCTION:

යමක් කළ යුතු නියම පිළිවෙල ගැන දෙන ගුරුහරුකම් කළ යුතු දේ තේරුම් කර දීම අවවාදය අනුශාසනය උපාය උපදේශය යනුවෙන් ගම්‍යවෙයි. යහපත් දෙයක් පෙන්වාදීම, දැක්වීම, උපදෙස් දීම, අවවාද කිරීම යන අදහස් ගැබ්ව පවතින්නක් ලෙස උපදේශය නොහොත් සදූපදේශ පෙන්වා දිය හැකිය. සිංහල වහරෙහි විවිධ අර්ථ දැක්විය හැකි උපදේශය යන වදන පාලි භාෂාවේ උපදේසනය යන පුරුෂ

ලිංගික පදයෙන් ‘‘පාරම්පරීය ඵනියසං උපදේසො ඉතීහ’’ යනුවෙන් විග්‍රහ කෙරෙයි. ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ Didactle, Preceptive, Advisery, Admoitory වදන් වලින් උපදේශ යන අර්ථ දෙයි. පුද්ගලයකු හෝ සමාජ සංස්ථාවක් හෝ මුළු මහත් සමාජයම ඉහළ පුරුෂාර්ථ කරා යොමු කිරීම සඳහා අර්ථයක් ධීවනිත වන සේ ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්මාණ උපදේශ ගණයට ඇතුළත් වෙයි. මේවායේ සමාජය සුවර්තයට නැඹුරු කරවන උපදේශයක් අන්තර්ගත වීම මෙහි විශේෂ ලක්ෂණයයි. මෙයින් අදහස් වන්නේ ශිෂ්ට සම්මත ජීවිතයේ ඉදිරි ගමනට නැතහොත් අභිවෘද්ධියට තුඩුදෙන වාරිතූ විධිත් ඔප කෙරෙන බුද්ධිමත් අනුශාසනය උපදේශය වශයෙන් සැලකිය හැකිය.

සාහිත්‍යයේ පරමාර්ථය උපදෙස් දීම නොවෙතත් සෑම උසස් සාහිත්‍ය කෘතියකින්ම කිසියම් උපදේශයක් හෝ ආදර්ශයක් ලැබිය හැකි බව පිළිගත් අදහසකි. අද්‍යයන සාහිත්‍යයේ පවා උපදේශාත්මක අගය ඉස්මතු වී පෙනෙයි. ඒ අතර උපදේශයම අරමුණු කරගත් කෘති රාශියක් පෙරදිග විශේෂයෙන්ම භාරතීය සාහිත්‍යයෙන් හමුවේ. මෙම ග්‍රන්ථ බහුල වශයෙන් පද්‍ය ග්‍රන්ථය, උපදේශ, නීති, ලෝකනීති, සදුක්ති, සුභාෂිත යන නම් මෙම කෘති සඳහා සංස්කෘති භාෂා සාහිත්‍යයේ යෙදේ. වානක්‍ය නීතිසාර, නීතිගතක, සදුක්ති කථිකාමාන, සුභාෂිතාවලි භාරතීය සාහිත්‍යයෙන් හමුවන පුරාතන උපදේශ කාව්‍ය කිහිපයකි. හිසෝයිඩ් සාහිත්‍යයෙන් හමුවන පුරාතන උපදේශ කාව්‍ය කිහිපයකි. හිසෝයිඩ් Hesold පිනෝමිනා Phenomena ඊරම් නැවුරා De Rerum Natura බටහිර සාහිත්‍යයෙන් හමුවන උපදේශ ග්‍රන්ථ කිහිපයකි. තිරුකකුල්, නාළඬියාර්, නාණමනිකකෝවෙව, අසාරකකොවෙව, තිරුතට්කම, සිරුපංචමුලම් මුදුරෙර දුවිඩ උපදේශ ග්‍රන්ථ කිහිපයකි. සිංහල උපදේශ පද්‍ය කාව්‍ය අතර ලෝවැඩ සගරාව, ලෝකෝපකාරය, සුභාෂිතය ප්‍රධාන වෙයි. ත්‍රිපිටක ධර්මයෙන් පෝෂණය වූ පාලි සාහිත්‍ය උපදේශ මඤ්ජුසාවක් බදුය. පාලි බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ දැකිය හැකි ඉහළම උපදේශ ග්‍රන්ථය ධම්මපදයයි. මේ හැරුණු විට ජාතක් ටෙරගාටා, ටේරිගාටා උපදේශ ගුණයෙන් පොහොසත්ය. පසුකලෙක රචිත සද්ධම්මොපායනනය සිංහල සාහිත්‍ය කෙරෙහි විශේෂයෙන් බලපා ඇති පාලි උපදේශ ග්‍රන්ථයකි. බුදුසිරිත හා ධර්මය වස්තු විෂය කරගෙන පෝෂණය වූ සිංහල සාහිත්‍යයේ සදාචාරාත්මක හා ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය උදෙසා උපදේශ නමින් වෙනම සාහිත්‍ය අංශයක් අවශ්‍ය නොවීය.

RESULTS AND DISCUSSION:

‘‘උපදේශය අවශ්‍යයෙන්ම සාහිත්‍යයේ අංගයක් විය යුතුය’’ යන්න ආරම්භයේ සිටම භාරතීය සාහිත්‍යධරයන් පිළිගත් සම්මතයක පිහිටා සිටි බව පෙනේ. සංස්කෘති අලංකාරවාදීන් විසින් උපදේශ සාහිත්‍යයේ එක් පරමාර්ථයක් විය යුතු යයි ගොඩනැගූ සිද්ධාන්ත සංස්කෘති සාහිත්‍ය කෙරෙහි පමණක් නොව වෙනත් භාෂා සාහිත්‍ය කෙරෙහි ද එකසේ බලපා ඇති බව පෙනේ. ජෛනයන් (අර්ධ මාගධියෙන්) ප්‍රාකෘත භාෂාවෙන් ද බෞද්ධයන් මගධ භාෂාවෙන් ද දුවිඩයන් දුවිඩ භාෂාවෙන් ද රචිත උපදේශ කාව්‍ය ග්‍රන්ථ රැසක් බිහිවූයේ මේ නිසා විය යුතුය. සියබස්ලකරෙහි දැක්වෙන ආකාරයට පෙදෙන් බුදුසිරිත බසින් වත් සිරිත් ඇ යන සම්මතයෙහි පිහිටි සිංහල සාහිත්‍යධරයෝ ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ එන කතා පුවත් වස්තු විෂය කරගෙන කරන ලද උසස් සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ ධර්මෝපදේශ වලින් ගහනය. මෙම හේතුවෙන් පැරණි සිංහල බෞද්ධ ජනතාවගේ ආකල්ප සංවර්ධනය වූවා පමණක් නොව ඊට අනුකූලව ආචාර සමාචාර සමග ජීවන රටාව සමාජ වර්ග හැඩගැසී විකාශයට පත්වූයේය. මේ නිසාම අද්විතීය සංස්කෘතික උරුමයකට අයිතිවාසිකම් කීමට සිංහල බෞද්ධ ජනතාවට හැකි විය. බෞද්ධ සංස්කෘතික දායාදයෙන් සංවර්ධිත සමාජ සංස්කෘතිය විවිධ හේතු සාධක මත කුරුණෑගල ගම්පල රාජ්‍ය යුගයන්හි දී ක්‍රමයෙන් පරිහානියට පත්වූයේය. මෙම කාලය තුළ නිස එසවූ හින්දු බලවේගයන් අනතුරුවූ කෝට්ටේ රාජ්‍ය සමයෙහි එල්ල වූ බටහිර සංක්‍රමණ හා ආක්‍රමණ ක්‍රිස්තියානි කතෝලික ආගමික බලවේග හේතුවෙන් සිංහල බෞද්ධ සමාජය සෑම අංශයකින්ම ක්‍රමයෙන් පරිහානියට පත්වූ බව දක්නට ලැබේ. ක්‍රමික සමාජ පරිහානිය පිටුදැකීම සඳහා මෙවක සාහිත්‍ය පෝෂණය කළ සාහිත්‍යධරයෝ එතෙක් සිංහල සාහිත්‍යයට ආගන්තුක වූ වෙනත් සාහිත්‍ය මාධ්‍යය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළහ.

සිංහල ගද්‍යයෙන් හා සිවිපද කාව්‍යයෙන් මෙන්ම ගීතයෙන්, රචනා කර ඇති උපදේශ කාව්‍ය ග්‍රන්ථ හැරුණු විට පැරණි පන්සල් අධ්‍යාපනය සඳහා නියමිත පොත් පෙළට ඇතුළත් කර ඇති සංස්කෘත පොතපත්හි උපුටාගෙන සකස් කළ ප්‍රත්‍යයනකය, ව්‍යාසකාරය ඇතුළු ගතක පොත් ගණනාවක් වෙති.

මෙම ශතක ග්‍රහඵල විවිධ විෂයන් ගැන ලියවී ඇති අතර, උපදේශයෙන්ම ඉදිරිපත් කරන කෘති කිහිපයක් වෙයි. මේවායේ පුද්ගලයා හා සමාජය යහමගට යොමු කරන බොහෝ උපදෙස් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම උපදෙස් අතර අධික තෘෂ්ණාව කාමුකත්වය මධ්‍යපානය පොරොන්දු කඩකිරීම බොරුකිරීම, ආන්ම වර්තනය, අනුන් හෙළා දැකීම, යුතුකම් පැහැර හැරීම, පරපණ හැසීම, වංචා කිරීම, ඊර්ෂ්‍යාව, ක්‍රෝධය, මානය, අහංකාරකම, අලසබව, කම්මැලිකම, අසන්පුරුෂ සේවනය වැනි කායික වාචසික මානසික දුර්ගුණ වලින් ඉවත්ව සත්‍යවචන කීම, මෙමතිය, අනුකම්පාව, ආගන්තුක සත්කාරය, පරෝපකාරය, කළගුණ සැලකීම, මවිපිය උපස්ථානය, නොපසුබස්නා උත්සාහය, නිරතීතකම, සන්පුරුෂ ආශ්‍රය ආදී සුවර්ත ධර්මයන්හි උදාරත්වය ඉන්ද්‍රිය දුමනය, විත්ත පාරිශුද්ධිය, අපිසබව ආදී ලොච්ඡුරු ධර්මයෙහි උතුම්බව පිළිබඳ නොඅඩුව උපදෙස් දෙයි. සිංහල උපදේශ සාහිත්‍ය ඉතිහාසය තහවුරු වීම යන කරුණු සලකා යුග 03 කට වෙන්කර තිබේ.

- ශාස්ත්‍රය සාහිත්‍ය කෘති තුළ ඇති උපදේශ ලක්ෂණ.
- ශාස්ත්‍රීය උපදේශ සාහිත්‍යය.
- ජන උපදේශ සාහිත්‍යය.

සාහිත්‍යයේ අරමුණු පරමාර්ථ නිශ්චිත වශයෙන් කීම දුෂ්කරය. සමාජ යථාර්ථය පෙන්වා දී ඒතුළන් මනුෂ්‍යය ජීවිතය යහපත් කිරීමට ගන්නා උත්සාහයක් ලෙස දැක්විය හැක. පැරණි ගද්‍ය පද්‍ය සාහිත්‍ය කෘති පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී ඉහතින් පැවසූ පරිදි එම ඉපැයේ. සිංහල පොත ධර්ම උපදේශයන්ගෙන් සමන්විතව පැවතුණි. එය විදහා දක්වන නිදසුන් කිහිපයක් දක්වා ඇත. පහත ආකාරයට ධර්මෝපදේශයන් සපයා ඇත.

“තුන්ලෙවිති සැරසැරූ විෂම පුරුෂයන් දමා අමා මහ නිවන් පැමිණ වූ සේ, හුදී ජනයන් සඳහා සිය බසින් මා විසින් සැකෙවින් දක්වනු ලැබේ.”

(අමාවතුර)

“මෙසේ නික්ම විය යුත්තන් නික්මවා අමා මහ නිවන් ලන සේ දන්නා මාගේ ස්වාමි දරුවාණන් සරණ සෙවිය යුතු යැයි බුත්සරණ යා යුතු”

(බුත්සරණ)

“සන්පුරුෂයන් විසින් හැම වෙලේම මේ බණ සිත තබා තුන් දොරින් සිද්ධ වන අකුසලින් දුරුවැ කුසල් පුරා ලොච්ඡුරු ලොච්ඡුරු සැපත් නිරායාසයෙන් සිද්ධ කටයුතු.”

(සද්ධර්මරත්නාවලිය)

තවද කළයාණ පෘථග්ජන ශ්‍රද්ධාවත් වූ අක්ෂරභ්‍යාසය ඇති සන්පුරුෂයන් සාවද්‍ය වූ කර්මාන්තයන් හැර නිරවද්‍ය වූ ධර්මයන් ආත්මාර්ථ පරාර්ථ සාදාගනුමිහයි සිතා නිරවද්‍ය ජීවිකායෙන් ඒ ඒ තන්හි ධර්මදානාදී ලෝච්ඡුරු කරනුයේ සත්වනවු ලෝච්ඡුරුකැයි කියමි.”

(පුජාවලිය)

ගුත්තිල කාව්‍යයේ ද මෙබඳු උපදේශයන් දැකගත හැකි වේ. මෙබඳු සාහිත්‍ය කෘතින්ගෙන් පෝෂිත සිංහල සාහිත්‍ය ජීවනාවයෙන් යුක්තව ලෝකයාට යහපත සලසා දීම අරුමයක් නොවේ.

දියෙහි යන	දුණ්ඩට
පිහිටක් වෙතත් පෙර	සිට
දුදුනන් හට	පිහිට
නොවවු යන බස සැබෑ කළේ මට.	

කොපමණ ගුණ	කළත්
දුදුනෝ නොවෙති	යහපත්

කිරි දියෙහි දෙවියන්
අගුරු සුදුවන කලෙක් නම් නැත්

(ගුත්තිල කාව්‍යය, වෘත්තවේ හිමි)

ගුත්තිල කාව්‍යයේ එන මෙබඳු උපදේශ පිරිපුන් බවින් යුක්ත වීම නිසාම ජනතාව අතර කතා බහට ලක්වූ අයුරු දැකගත හැකි වේ.

කෝට්ටේ යුගයේ නවත් උපදේශ සාහිත්‍ය කාව්‍ය ග්‍රන්ථයක් ලෙස විද්‍යාගම හිමිගේ බුදුගුණාඞ්ජනාකාරය පෙන්වා දිය හැක. ඒ තුළ බුදු ගුණ වැඩෙන අතර, එහි උපහාසාත්මකව උපදෙස් දී ඇත.

- රජුන් අදුම්ඵු වෙත් - වෙති මැතිදෝද එපවත්
- උක උන්ගේ පුවත් - බමුණ යහපතියෝ ද එගනික්
- මුනගෙන් වෙති සෙන් - කරන පුද මේ ලෙව්සෙන
- වැලි මළු ලා සහන - වඩින වැනි තෙල් පතා නොලියන.

(බුදුගුණ ඞ්ජනාකාරය, විද්‍යාගම හිමි)

දහම ඇසුරු කොට ගනිමින් ගුණ දහම වර්ධනය උදෙසා බොහෝ සෙයින් උපකාරී වන මෙබඳු උපදේශ කාව්‍යයන් කෙරෙහි ජනතාව ඇලුම් කිරීමට පටන් ගත්හ. එම හේතුව නිසා සාහිත්‍ය වර්ධනයත්, සමාජ ප්‍රගතියක් හොඳින් ඉටු වී ඇති අයුරු දැකගත හැකි වේ. ශාස්ත්‍රීය කෘතීන්හි ඇති උපදේශ ලක්ෂණ මෙසේ ප්‍රකට වන අතර, මෙම පූර්ව සාහිත්‍යය උපයෝගී කරගනිමින් එම සාහිත්‍ය පසුබිම් කරගනිමින් ශාස්ත්‍රීය උපදේශ කෘතීන් බිහි වේ. සිදුත් සඟරාවද සම්ප්‍රදාන විභක්තිය උගන්වන තැන සදුපදේශ සංකල්පය දක්නට ලැබේ.

“උකටලියං දුලදිලි - දෙනු පිය සමාමිති”
(සිදුත් සඟරාව)

පිය සමාගමයෙන් පසු බිරිඳට පැන් දෝතක් පෙවිය යුතු බව මෙයින් කියවේ.

ශාස්ත්‍රීය උපදේශ සාහිත්‍යය

ශාස්ත්‍රීය සාහිත්‍ය කෘතීන්හි ඇති උපදේශ ලක්ෂණ පසුබිම් කරගනිමින් ශාස්ත්‍රීය උපදේශ කෘතීන් පහළ වී ඇත. ලෝවැඩ සඟරාව, සුභාෂිතය, ලෝකෝපකාරය වැනි කෘතීන් මෙහි දී වැදගත් වේ.

ලෝවැඩ සඟරාව ද විවිධ සාහිත්‍ය වින්තාවන්ට පසුබිම් වූ කෝට්ටේ යුගය උපදේශ සාහිත්‍යයේ දීප්තිමත් අවස්ථාවක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. පළමු සිංහල උපදේශ කෘතිය වන ලෝවැඩ සඟරාව බිහි වී ඇත්තේ මෙකලය. විද්‍යාගම වෙනෙරේ වැඩ සිටි මෙන් මහ තෙරුන් මෙහි කතුවරයාණෝ වෙති. එතුමන්ගේ මෙම සේවය ප්‍රශස්තය. ලෝවැඩ යහපත උදෙසා මෙය ලියා ඇති අතර, එය පද්‍ය 139 කින් සමන්විතය. එය ලිවීමේ පරමාර්ථය උන්වහන්සේ මෙසේ දක්වයි.

වෙසෙසින් පෙළදුම් නොම දුන් දහ හ ට
පවසම් කළ කම් පල දුන් හෙළි කො ට

(ලෝවැඩ සඟරාව)

පාලි ධර්මය වටහාගත නොහැකි අයගේ පහසුව සඳහා බණ මග අනුගමනය කරමින් තම වින්තාවන් මෙහෙයවමින් පැවසූ ජීවිතයක යහපැවැත්මට උපයෝගීකරුවන් මෙසේ දැක්වයි.

කලකිනි බුදු කෙනෙකුන්	උපදින්නේ
දුකකිනි මිනිසන් බව ලැබ	ගන්නේ
මෙදෙකිනි මෙසසර දුක් දුර	ලන්නේ
සුදුහෙති කිම විරිය නොකර	න්නේ

(ලෝවැඩ සඟරාව)

බුදු කෙනෙකුන් උපදින්නේ දීර්ඝ කලෙකින. මනුෂ්‍ය ආත්මභාවය ලබන්නේ ද දුකසේමය. මේ සංසාර දුක්ඛය දුරු කරන්නේ මේ කරුණු දෙකිනි. එහෙයින් සාධු ජනයෙහි. මේ දෙක ලැබූ කාලයෙහි විරිය නොකරන්නේ කිමිද?.

ඉස ගිනි ගන්නකු එ ගති නිවන	ලෙස
කුස ලට මදකුදු පමා නුවොත්	මිස
මෙසසර අත්හැර නොයන මෙදුක්	රැස
වෙසෙසින් නැත අත් හරිනා උප	දෙස

(ලෝවැඩ සඟරාව)

ගිස ගිනි ගන්නකු නොපමවා ඒ ගින්න නිවා ගන්නා මෙන් කුසලට ඇසිල්ලක් වත් පමා නොවුනොත් මිස මේ සසරේ අත්හැර නොයන්නා වූ මේ දුක් සමූහය නැති කරන අන්‍ය උපදේශයක් ඒකාන්තයෙන්ම නැත්තේය. මෙවැනි බොහෝ සදුපදේශයන් ලෝවැඩ සඟරාව තුළ තිබේ. නමුත් මෙම උපදේශ බොහෝ සේ අදාළ වනුයේ ගිනි ජීවිතයට නොව ආගමික ජීවිතයට සඳහාය. මන්ද සාන්ද්‍රාණික සමාජයක් තුළ මෙවැනි සදුපදේශ පිළිපදිනි ජනයා අඩුය. යහපත් ජීවිතයකට අනුශාසනා කරන පාප ක්‍රියා කෙරේ බිය ඇති කරවන කතා ප්‍රවාණි ගෙනහැර දක්වා ඇත. සරල බව, මට සිලිටි වාග් මාලාවකින් සබැඳ ඇති මෙම පද්‍ය පහසු විරිතෙන් ඉදිරිපත් කර ඇත. දක්වා ඇති උදාහරණ වලින් ඒ බව මොනවට පිලිබිඹු වේ.

ලෝකික සැප හැරගිය යුතු බව.

කුමට ද කා බී නිති සැරසෙන්නේ	නේ
කොතන ද මේ කය අරගෙන යන්නේ	නේ
ඇම සඳු නොමැලිව පින්කර ගන්නේ	නේ
එම වද බව සයුරෙන් ගොඩලන්නේ	නේ

(ලෝවැඩ සඟරාව)

පාර්ථ සේවය අගය කළ යුතු බව.

අත් වැඩ පර වැඩ සමච	සිතන්නේ
මෙත් සිත සවි සහ කෙරෙහි	කරන්නේ

එක් බැරි කම් තොප සසර
සෙත් පුර සැප කෙලෙසක ද

ගෙවන්නේ
ලබන්නේ

මෙසේ අලංකාර වලට ගැනි නොවී මිනිස් සිත තුළ සංයමය ඇති කරවීමට උචිත මාධ්‍යයෙන් උපදේශ දෙන ලෝවැඩ සඟරාව බෞද්ධ අබෞද්ධ ජනයාගේ ආදර ගෞරවයට ලක්වූ බව රහසක් නොවේ. රටෙහි වරින් වර ඇති පරිහානි අවස්ථා සාහිත්‍ය කෙරෙහි ද බලපා ඇත. සිතාවක සමය එබඳු යුගයකි. අලගියවන්න මුකවෙට්තමාගේ සුභාමිතය 1611 දී පමණ රචිතය. මෙම නීති උපදේශ කෘතියක් ලෙස සුභාමිතය සැලකේ. පද්‍ය 100 කින් යුක්තව ජනශ්‍රැතියේ එන අදහස් වලට ගරු කරමින් ජනතාවගේ ආදරයට ගෞරවයට හේතුවූ සුභාමිතය ඉතා වටිනේය. එහි අන්තර්ගතය මිසදුටු දෙවියන් යැදුම අසාර්ථක බව, පින් කිරීමේ අගය, සුදන දුදන ගුණ, පබුදන ඇසුර, එසේ දිළිඳු අය ප්‍රභූන් ඇසුරෙන් බබලවන ආකාරය, හිසසාට හිසි තැන හිමිවිය යුතු බව ඉතාමත් සරලව පද්‍යයට නගා ඇත.

පහළ පොරණ ඉසිවර වූවෙකි මහ
දෙමළ සකු මගධ නොහසල සතට
පුවල හිනි සත ගතැ පද අරුත්
සිහල බසින් සැකෙවින් කියමි හද

හද
දද
ලෙද
බැද

(සුභාමිතය)

මුකවෙට්තමා මෙම කෘතිය කෙරෙහි පෙළඹු ඇදහස් මේ පද්‍යයෙන් හෙළි වේ. එහි අරුත වනුයේ දෙමළ සංස්කෘත මාගයා (පාලි) යන භාෂාවන් නුගත් මෝඩ ජනයා සඳහා පුරාණයේ සෘෂිවරයන්ගේ මුඛයෙන් ප්‍රකාශ වූ සිත් තුටු කරවන මහ නීති පොතෙහි දැක්වෙන කරුණු අර්ථවත්ව සිංහල බසින් කෙටියෙන් කවියට නගා කියමි යනුවෙනි.

පිනමද පුතුන් සියයක් ලදුවත්
ගුණ නැත බෙලෙන් යුතු පුතුමය ඉතා ග
එක පුන් සදින් එළිවෙයි ලොව සහ අඳු
නෙක තරු රැසින් එලෙසට නොම වේය ද

හිස රු
රු
රු
රු

(සුභාමිතය)

පිනමද පුතුන් සියක් ලැබුවත් ඉතා උතුම් නුවණින් යුතු පුතා වටිනේය. ලෝකයේ සහ අඳුර එක් සදින් බැබලේ. තරු රැසින් ඒ එළිය නොලැබේ.

මේ ආකාරයට

කුළුණු ගුණෙන් යුතු උතුමන් සිත
කුරිරු ගොර සපුනගේ දළගෙයි
පරසිදු පබු දනන් සෙවි පමණින්
අමිත ගුණ නුවණ යුතු උතුමෝ

මහරු.....
විෂය
මහරු
පබඳු

(සුභාමිතය)

ආදි කවි තුළින් සුභාෂිතයේ සදුපදේශ මනා සේ ගෙන හැර දැක්වීමේ වටිනාකම පෙන්නවයි. සිංහල පුච්ච සාහිත්‍ය කෘති තුළින් පමණක් නොව අන්‍ය සාහිත්‍යන්ගෙන් ද සුභාෂිතය ආභාෂය ලබා ඇත සත්ව ලෝකයේ උදාහරණ ද නම පරිසරයේ ඇතැම් සිද්ධි මුල් කරගෙන උපමා දක්වමින් උපදේශ දීමට ගත් උත්සාහය ප්‍රශංසනීයයි. ලෝකෝපකාරය පෙර ලියවී තිබූ සුභාෂිතය වැනි උපදේශ කෘති වලින්, හිතෝපදේශ කෘතීන්ගෙන්, ධර්මපද වැනි දහම් පොත් වලින් ද්‍රවිඩ සාහිත්‍යයෙන් ප්‍රයෝජනය ලබා ඇත මේවා පොදු ජන රුචිය වැඩි කිරීමට හේතු විය. ජන උපදේශ සාහිත්‍යය ශාස්ත්‍රීය බවක් අවිද්‍යමාන, පොදු ජනයා සඳහා හිඛන්ධිත උපදේශ කාව්‍ය පිළිබඳ මෙහි දී සලකා බලනු ලැබේ. වදන් කවි පොත - පුරාණ පන්සල් අධ්‍යාපන ක්‍රමය අනුව පළමුව සිංහල හෝඬිය නම් පොත, මගුල් ලකුණ, ගණදෙව් හැල්ල, වදන් කවි පොත ලෙස ද අනතුරුව ගමාණ්ගේ ශතකය පොත් කරවීම පිළිවෙලය. තෙරුවන් නමැදීම, ගුරුවරු නමැදීම, අධ්‍යාපන ක්‍රමයට මගපෙන්වීම ආදී ලෙස ඉගෙනීමේ අගය ප්‍රකාශිත කවි උපදෙස් ලෙස සැලකිය හැකිය.

තිබු තැනක සොර සතුරන් ගත	නොහෙනා
එසැඬ මනා වත් වතුරෙන් වල	නොයනා
කෝප වුවත් රජ මැතිදුන් ගත	නොහෙනා
උගත මනා ශිල්පමයි මතු	රැකෙනා

ජනකවි ආරෝන් කෙරෙන මේ උපදෙස් පොදු ජන සමාජය අගේ කරයි.

අල්ලට සිගාවත් රස නැති කැවිලි	කකා
වල් කොළ බීම අකුට නිදි නොලැබ	දුක් තකා
කල්ගිය රෙදි වැරලි ඇඳ දැලි කුණෙන්	වතා
ඇල්මෙන් අකුරු උගනී ඉදිරි වැඩ	තකා

කෑම ගැන, නින්දා ගැන, රෙදි ගැන නොසිතා ඇල්මෙන් අකුරු ඉගෙන ගත යුතු බව මෙහි කියැවේ. මෙම කවියේ දැක්ම ලක්ෂ සංඛ්‍යාත උගතුන් බිහි කරන ලදී.

කසයේ සැමටි වේලැව් කෝටු ගෙන	අතේ
ඇසයේ කැළළු අකුරට ගිය කළුණ	ගතේ
බසයේ මිහිරි තෙපලති දෙගුරු	සවනතේ
දසයේ පසයේ ගෙඩි දෙති පිටට එක	රතේ

වේවැල් කෝටු නාරං සියඹලා	අතු
කිතුල් පොල් ඉරටු වැල් කහඹිලියා	අතු
මෙහැම ඉපල් මගෙ දැසට නොපෑ	යුතු
පමා නොවී එමී අකුරට මෙයින්	මතු

පොල් ඉරවේ අණ තදකර	ගතිමිමා
ඉන් බලමොල කමකට හිත	නොයමිමා
දැන් නිසලට ඉඳ අකුරුත්	කියමිමා
ඉන් අප දගගේක ලූ දැස	අමිමා

(වදන් කවි පොත)

මෙහි ඉගෙනීමේ අගය මෙන්ම 18 වන සියවසේ දරුවන් වේවැලට බියෙන් අකුරු කිරීමට ගිය ආකාරය නිරූපණය කෙරේ. මෙය ජන උපදේශ කාව්‍යයක් සේ හැඳින්වේ.

බවෝපකාරය සමුද්‍රසෝම විරිතින් කවි 89 බැඳිව ඇති මෙහි කතෘ අඥානයි. ක්‍රි.ව. 1779 දී පමණ ලියා වි ඇත. පින් ඵල පෙන්වා දුනම් උපදෙස් දෙයි. පින් කිරීම, බණ ඇසීම, මවිපිය උවමැන ආදිය කෙරෙහි සිත යොමු කරවන බැවින් උපදේශනාත්මක කෘතියක් සේ සැලකෙයි.

නැණින් සොයා කළමුත් හිබඳුව	අදර
ඔවුන් කළ දේට බැරි කියනු සම	කර
මෙයින් මතු දුකින් ගැලවෙන්නට	සසර
බුදුන් වැනි සියලු සතහට දෙගුරු	වර

(බවෝපකාරය)

මේ දෙමාපිය අගය පවසන අයුරුයි. ලෝවැඩ සඟරාව වැනි පැරණි සාහිත්‍යයන් ඇසුරු කරගනිමින් මෙය රචනා කොට ඇත.

මහිරිපැන්නේ ධම්මරතන හිමිගේ ප්‍රබන්ධ ද දීර්ඝ ප්‍රබන්ධ නොවුවත් බුද්ධස්තෝත්‍ර නම් පැදි 40 ක කෘතියක් ද, අපාදක නම් පැදි 21ක කෘතියක් ද, තවත් කුඩා ප්‍රබන්ධ රාශියක් ද, මහිරිපැන්නේ හිමි රචනා කොට ඇත.

කරන කලට පවිකම් මේ වගෙයි මිරි	වන්නේ
විඳින කලට දුක් නම් මේ රහේ වෙයි	ලැබන්නේ
එදුන අකුසලින් වෙන් වී දුහම් සේ බුදුන්	නේ
නුවණ ඇති කෙනෙක් ඉන් පින්කමෙහි	යෙදෙන්නේ

(අපාදක)

මෙයට ලෝවැඩ සඟරාවේ 37 පද්‍ය උපකාර වී ඇත. මෙහිමියෝ ශිෂ්‍යයෙකු වන කොග්ගල ධම්මතිලක හිමි ග්‍රහඵ වශයෙන් පළ කළ ප්‍රබන්ධ නැත්ත වරින් වර ලියා ඇති ඇතැම් කවි ජන්ම උපදේශ ලෙස රසවත්ය.

මග හොඳට තිබේ නම් යන්ට දැසත	පෙනේ	නම්
කිම බැඳිවල යන්නේ මංමුලා වූ	එකෙක්	සේ
මහිරි දිය තිබේ නම් පැන් කැමැත්තෙන් වී		නම්
මිරිගුවට දුවන්නේ මක් නිසාදෝ මුවෙක්		සේ

මීට අමතරව ජන සාහිත්‍යයේ ද උපදේශ කාව්‍ය දක්නට ලැබේ.

අඩන කෘම දහස්	වටී
නිඳිමැරුවා දහස්	වටී
ඇවිද්දු පය දහස්	වටී
ඉවසු මලේ දහස්	වටී

මෙය ජන කතාවක් ද ආශ්‍රයෙන් උපදෙස් දෙන්නකි.

ලිඳුක වතුර මට තනියම බොන්නට	බැර
ගසක දොඩම් මට තනියම කන්න	බැර
මලක සුවඳ මට තනියම විඳිනු	බැර
මගෙ ගුරුතුමා සිහිවන විට ඉන්න	බැර

බෙදාහදා ගනිමින් කෂමට බීමට ගුරුවරයා කියා දී ඇති බැවින් ගුරුවරයා හිතරම මතකයට එනබව හැරේ. 18 වන සියවස අග භාගයේත්, 19 වන සියවස මුලදීත් පහළ වූ වියන් පරපුරේ කෘතීන් අතර උපදේශ කාව්‍යයන් බහුලය. තත්කාලීන සමාජ ප්‍රශ්න හමුවේ ඔවුන්ගේ කවිත්වය දියුණු වී සමාජය යහමගට ගැනීමට උත්සහ දරා ඇති අයුරු පෙනේ. ජීවිතයේ අයහපත් දේ අතහැර හොඳ ගුණ දැමී සිරිත් විරිත් ප්‍රගුණ කරමින් ශ්‍රේෂ්ඨ සමාජයක් ගොඩනැංවීමෙහිලා උපදේශ කාව්‍යයක් පිටුවහලක් වන අයුරු දැකගත හැක. ලෝකෝපකාරය සිංහල උපදේශ සාහිත්‍යවලයෙහි එන විශාල කෘතිය මෙයයි. එලිසම කාව්‍ය බහුල යුගයක දී ගියෙන් රචනා කොට තිබීම මෙහි ඇති විශේෂයකි. අදහස් නොපැකිලිව ප්‍රකාශ කිරීමට ගී පහසු මගක් වූවා විය හැකිය. ගී 238 කින් යුතු මෙහි කතුවරයා රණාගල්ලේ නිමි බව ග්‍රහථයේම සඳහන් වෙයි. මෙම කතුවරයා ක්‍රි.ව. 1799 දී පමණ තොටලමු වෙහෙර වැඩ සිට මේ කෘතිය කළ බව සඳහන් වේ. ඔවුන් මෙහි කතා කලාය පිළිබඳ මතභේද පවතී. මෙහි අන්තර්ගතය මුහුදු ගුණ, පිනවී කිරීම, පින් බල, ඔවදන් පිලිවෙල, සුදන ගුණ, සුදන ඇසුරේ පල, උතුමන් ගති, දුදන ගති, මෝඩකම, දරු පෙම, සුරාදොස්, පවිකමිහි හැටි, ඉසුරුමත් බව, රාජගුණ, හැණබල, දෙගුරුන් නොරැකීම, නොසෙවිය යුතු දේ යනාදී කරුණු පිළිබඳ විවිධ උපදෙස් වලින් සමන්විතය. ඔවා දෙනු පරහට-තමා සම්මතෙහි පිහිටා සිට දුසිරිත දන්න දෙන - ඔවා වැද්දන් දෙසන බණ වැනි තමන් යහපත් ගුණ ධර්මයන්හි පිහිටා අන්‍යයන්ට අවවාද දෙන්න. හරක මිනිසන් දෙන්නා වූ අවවාද වැද්දන් බණ කියන්නාක් වැනිය.

ඉහත නිදසුන් වලට අමතරව කවිසිළුමිණේ තවත් බොහෝ උපදේශයන් ඇත. එහි දී ඇමතිවරු විසින් පබවතියට දෙන උපදේශයන් ද දැකගත හැකි වේ. කුසරජු අතහැර නොයන ලෙසත්, ස්ත්‍රියකට තනිව ජීවත්වීම අපහසු බවත් පවසා ඇමතිවරු පබවතියට උපදෙස් දෙයි. කවිසිළුමිණේ උපදේශයන්හි ආකෘතියෙන් ලියා ඇති බැවින් සාමාන්‍ය ජනයාට එය ග්‍රහණය කර ගැනීම අපහසු වන්නට ඇත.

නමුත් කාව්‍යශේඛරයේ අවවාද ජනතාව තුළ කතාබහට ලක්වූ අයුරු දැකගත හැකි වේ. එයට හේතුව එය සිවුපදයෙන් දක්වා තිබීමයි.

හිමි ගමනක්	ගොසින්
ගෙට ආ කලට	සතොසින්
නො ඇණවා	දාසින්
නුඹම පය සෝදවන්	විගසින්

නොකියා සිය	හිමිට
හැතුව ද උතුරු සලු	පොට
ගමන ඉක්මන්	කොට
නොයන් නුඹ වසන ගෙන්	පිටතට

උක්ත නිදර්ශන තුළින් සිංහල සදුපදේශ කාව්‍ය වල ඇති සාහිත්‍යය වටිනාකම පෙනී යන අතර සමාජයට එම ලබා දෙන්නාවූ උපදේශය ද පැහැදිලිය.

CONCLUSION:

18 වැනි සියවස අවසාන භාගයේත්, 19 වන සියවස මුල භාගයේත්, පහළ වූ වියත් කවි පරපුරේ ප්‍රබන්ධ අතර, ශ්‍රේෂ්ඨ උපදේශ බහුලය. සිංහල ගද්‍යයෙන් හා සිවිපද කාව්‍යයෙන් මෙන්ම ගීතයෙන්, රචනා කර ඇති උපදේශ කාව්‍ය ග්‍රන්ථ හැරුණු විට පැරණි පන්සල් අධ්‍යාපනය සඳහා නියමිත පොත් පෙළට ඇතුළත් කර ඇති සංස්කෘත පොතපතීන් උපුටාගෙන සකස් කළ ප්‍රත්‍යශ්‍රවකය, ව්‍යාසකාරය ඇතුළු ශතක පොත් ගණනාවක් වෙති. මෙම ශතක ග්‍රන්ථවල විවිධ විෂයන් ගැන ලියවී ඇති අතර, උපදේශයෙන්ම ඉදිරිපත් කරන කෘති කිහිපයක් වෙයි. මේවායේ පුද්ගලයා හා සමාජය යහමගට යොමු කරන බොහෝ උපදෙස් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම උපදෙස් අතර අධික තෘෂ්ණාව කාමුකත්වය මධ්‍යපානය පොරොන්දු කඩකිරීම බොරුකිරීම, ආත්ම වර්තනය, අනුන් හෙළා දැකීම, යුතුකම් පැහැර හැරීම, පරපණ නැසීම, වංචා කිරීම, ඊර්ෂ්‍යාව, ක්‍රෝධය, මානය, අහංකාරකම, අලසබව, කම්මැලිකම, අසන්පුරුෂ සේවනය වැනි කායික වාචසික මානසික දුර්ගුණ වලින් ඉවත්ව සත්‍යවචන කීම, මෙමතිය, අනුකම්පාව, ආගන්තුක සත්කාරය, පරෝපකාරය, කළගුණ සැලකීම, මවිපිය උපස්ථානය, නොපසුබස්නා උත්සාහය, නිරතීතකම, සන්පුරුෂ ආශ්‍රය ආදී සුවර්ත ධර්මයන්හි උදාරත්වය ඉන්ද්‍රිය දුමනය, චිත්ත පාරිශුද්ධිය, අපිසබව ආදී ලොචතුරු ධර්මයෙහි උතුම්බව පිලිබඳ නොඅඩුව උපදෙස් දෙයි. තවද තත්කාලීන සාමාජික ප්‍රශ්න වල දී ඔවුනගේ කවීත්වය තියුණු වී යාමෙන් සමාජයේ උන්නතිය ඇති වූ අයුරු ප්‍රශස්තය. ජීවිතයේ අගුණ වලකා, ගුණ දහම වහා වඩා, සිරිත් විරිත් පහදවා සංස්කෘතික රටාවක් තහවුරු කරවා ශ්‍රේෂ්ඨ සමාජයක් බවට පත් කරලීමට අමරණීය සේවයක් සලසාලන සාහිත්‍යයක් ලෙස උපදේශ සාහිත්‍යය පෙන්විය හැක.

REFERENCE:

- අමරවංශ නිමි කොත්මලේ, උපදේශ සාහිත්‍යය, ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ 10
- ධම්මනිලක නිමි පැලවත්තේ, සිංහල උපදේශ සාහිත්‍යය, ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ 10, 2006